

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/44/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318010159
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1318010159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Michala Valenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného U. X., stíhaného pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), písm. f), ods. 4 písm. f) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 6T/20/2018 zo dňa 26.3.2018, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 7.6.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

U. X., nar. XX.X.XXXX v U. B. P., trvale bytom U., Z. XX, t. č. vo výkone väzby,

u k l a d á

podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 6T/20/2018 zo dňa 26.3.2018 bol obžalovaný U. X. uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), písm. f), ods. 4 písm. f) Trestného zákona („Tr.zák.“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. (v napadnutom rozsudku uvedené iba slovným vyjadrením v právnej vete, že čin bol spáchaný na osobe vyššieho veku) na skutkovom základe, že

hoci bol U. X. v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že v čase o 10.15 hod. dňa 18.04.2017 v Tesco I. v X. vykonal drobnú krádež tovaru v sume 6,10 eur, za čo mu bola uložená bloková pokuta nezaplatená na mieste vo výške 30,- eur, číslo pokutového bloku XXXXXXXX, ako aj za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že v čase o 17.32 hod. dňa 24.02.2017 v oddelení potravín v obchodnom dome MY v X. na W. námestí vykonal drobnú krádež tovaru spolu v sume 15,63 eur, za čo mu bolo Okresným úradom Bratislava pod číslom konania OU-BA- OVVS2-2017/043 005 uložené pokarhanie,

1. U. X. prezlečený a vydávajúci sa za ženu v čase o 09.45 hod. dňa 22.08.2017 v Bratislave na G. XX, vo vchode bytového domu pridržal poškodenej W. T. dvere od výťahu, následne sa na ňu pritlačil a z nákupnej tašky na kolieskach, ktorú mala poškodená W. T. pri sebe, vytiahol peňaženku, z ktorej vybral finančnú hotovosť 15,- eur, peňaženku následne vrátil poškodenej a odišiel na neznáme miesto, čím poškodenej W. T., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom X., G. XX, spôsobil škodu vo výške 15,- eur,

2. U. X. prezlečený a vydávajúci sa za ženu v čase okolo 13.40 hod. dňa 30.10.2017 v X. na B. ulici pri vchode do obytného domu č. XX začal objímať a ohmatávať W. L. a z predného vrečka nohavíc mu odcudzil puzdro na okuliare hnedej farby s finančnou hotovosťou okolo 10,- eur a tiež 1 puzdro na zips hnedej farby s finančnou hotovosťou 65,- eur a následne odišiel na neznáme miesto, čím týmto svojim konaním spôsobil poškodenému W. L., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom X., B. XX, škodu krádežou v celkovej výške okolo 75,- eur.

Za to bol obžalovanému U. X. prvostupňovým súdom uložený podľa § 212 ods. 4 Tr.zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr.zák., § 36 písm. l) Tr.zák. trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Trestného poriadku („Tr.por.“) podal odvolanie proti výroku o treste obžalovaný U. X. prostredníctvom obhajcu JUDr. O. W. písomným podaním osobne podaným na prvostupňový súd dňa 4.4.2018, ktoré odôvodnil nasledovným spôsobom: „Proti rozsudku, čo do výroku o treste, v zákonom stanovenej lehote, podáva obžalovaný odvolanie, ktoré odôvodňuje tým, že vyjadril svoj postoj ku skutku obžaloby tak, že sa k tomuto v celom rozsahu priznal a uznal svoju vinu, čím zároveň došlo k splneniu podmienok na začatie konania o dohode o vine a treste. Obžalovaný prijal záväzok nahradiť poškodeným vzniknutú škodu a uvedomil si nesprávnosť svojho konania, čo uviedol aj súdu na hlavnom pojednávaní v predmetnej veci dňa 26.03.2018 a ihneď po spáchaní skutku začal pociťovať silnú sebareflexiu vo vzťahu k svojmu konaniu. Svoje konanie obžalovaný úprimne a skutočne oľutoval a pred súdom vyhlásil, že ďalšieho protispoločenského konania sa nedopustí a chce začať nový život. Prokurátor na predmetnom hlavnom pojednávaní oznámil, že nechce konať o dohode o vine a treste, čo žiadnym spôsobom nezodôvodnil. Súd prvej inštancie na predmetnom pojednávaní skonštatoval, že nie sú splnené podmienky na uzatvorenie dohody o vine a treste, pričom negatívne stanovisko k takémuto postupu taktiež žiadnym spôsobom neodôvodnil.

Obhajoba na predmetnom hlavnom pojednávaní vyjadrila názor, že vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného, ktorý sa ku skutku priznal, páchanie trestnej činnosti úprimne oľutoval a záväzok obžalovaného na náhradu škody, boli splnené všetky zákonné podmienky pre konanie o dohode o vine a treste. Obžalovaný namieta nezaujím prokuratúry uzavrieť s ním dohodu o vine a treste po otvorení hlavného pojednávania bez zdôvodnenia, rovnako ako postoj okresného súdu o tom, že podmienky na to nie sú splnené bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia, ako to vyplýva aj zo zvukového záznamu z hlavného pojednávania.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou a okresný súd toto vyhlásenie prijal, pričom bolo vykonané iba dokazovanie k druhu a výmere trestu. Obžalovaný poukazuje na to, že na hlavnom pojednávaní sa jednoznačne nielen doznal ku skutku, ale z jeho prejavu na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že je k stavu a k tomu čo spáchal značne kritický, verbalizoval snahu polepšiť sa, nedopustiť sa opätovne trestnej činnosti, nájsť si prácu a viesť lepší život, teda jeho výrazne zlepšené sociálne fungovanie bolo výrazne badateľné.

Obžalovaný namieta, že okresný súd neakceptoval návrh obhajoby v rámci ukladania trestu aplikovať u obžalovaného ust. § 39 ods. 1, 3 písm. e) Tr.zák. a znížiť mu trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pričom takýto postup súdu považovala obhajoba za opodstatnený. Obžalovaný poukazuje ďalej na to, že v obdobných trestných veciach po stránke skutkovej, ale aj právnej, boli uzatvárané dohody o vine a treste, čím obvinený získaval benefit zníženia trestnej sadzby pod dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu.

Ak prokurátor bez relevantných dôvodov odoprie konanie o dohode o vine a treste za situácie, že všetky podmienky pre jeho vykonanie boli splnené, je takúto skutočnosť možno považovať za mimoriadnu okolnosť prípadu, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu, pričom obžalovaný poukazuje na znenie § 39 ods. 2 písm. d) Tr.zák. a na ust. § 39 ods. 4 Tr.zák. Ďalej obžalovaný uvádza, že z citovaných

ustanovení, ako aj zo skutočnosti, že všeobecné podmienky mimoriadneho zníženia trestu upravuje Trestný zákon v § 39 ods. 1 Tr. zák., potom vyplýva, že ochota obžalovaného ukončiť jeho trestnú vec v rámci konania o dohode o vine a treste je takou mimoriadnou okolnosťou, ktorá mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby odôvodňuje. Trestný poriadok však stanovuje len pravidlá, za ktorých prokurátor môže k takémuto konaniu pristúpiť, no nestanovuje, že by tak prokurátor, aj keď má splnené všetky podmienky, urobiť musel. Obžalovaný sa odvoláva na čl. 12 ods. 1, veta prvá, Ústavy SR, podľa ktorej sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach, čo znamená, že všetci obvinení sú si rovní a patrí im právo na rovnaké zaobchádzanie. Bezdôvodné odopretie konania o dohode o vine a treste za situácie, že všetky podmienky pre jeho vykonanie boli splnené a presne v rovnakom prípade, no iného obvineného, prokurátor dohodu o vine a treste uzavrel, naplneniu spomínaného práva nenasvedčuje.

Podľa rozhodovacej praxe súdov (napr. podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4To 14/16 zo dňa 28.9.2016) bezdôvodné odopretie konania o dohode o vine a treste za situácie, že všetky podmienky pre jeho vykonanie boli splnené a v presne rovnakom prípade, no iného obvineného, prokurátor dohodu o vine a treste uzavrel, naplneniu spomínaného práva nenasvedčuje, preto podľa názoru krajského súdu, ktorý už opakovane vo svojich rozhodnutiach vyjadroval v záujme zachovania spomínaného práva na rovnaké zaobchádzanie, a teda rešpektovanie zákazu diskriminácie, je splnenie všetkých podmienok pre konanie o dohode o vine a treste za situácie, že prokurátor napriek tomu takéto konanie nezačne, pričom zo spisu nie je možné zistiť, prečo takto nekonal, mimoriadnou okolnosťou prípadu, ktorá mimoriadne zníženie trestu odôvodňuje, pričom v konaní o dohode o vine a treste je možné pri treste odňatia slobody, vychádzajúc z ust. § 39 ods. 4 Tr. zák., upraviť jeho dolnú hranicu, teda znížiť trest obžalovanému o jednu tretinu.

Ďalej obžalovaný poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu SR Tpj 55/2016, na možnosť zníženia dolnej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby nielen pri uzavretí dohody o vine a treste, ale aj za situácie, pokiaľ páchatel' vyhlási vinu podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr.por., po prijatí takéhoto vyhlásenia súdom. Keďže páchatel' (obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Obhajoba vyjadrila presvedčenie, že u obžalovaného bolo možné aplikovať ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Tr.zák. vzhľadom na postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti a jeho úprimnej ľútosti vo vzťahu k nej.

Obžalovaný taktiež namieta, že uložený trest odňatia slobody napadnutým rozsudkom v rozsahu 6 rokov a 6 mesiacov je neprímerane prísny a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Trest aby splnil účel, ktorý sa ním sleduje, musí byť uložený v primeranom rozsahu, pretože v opačnom prípade spôsobí opak toho, čo sa ním sleduje. Generálna prevencia nesmie byť podnetom na ukládanie neprímerane prísnych trestov, resp. generálna prevencia sa nesmie stotožňovať s kolektívnym zastrášaním. Trestanie, ktoré by pôsobilo zbytočné útrapy alebo by ešte väčšmi znížovalo ľudskú dôstojnosť, nemôže splniť svoj účel a aj v samotnej verejnosti namiesto odsúdenia páchatel'a v konečnom dôsledku vyvoláva skôr súcit s odsúdeným, čím sa neposilňuje, ale naopak oslabuje účinnosť trestného práva a aj účel samotného trestu. Boli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu vyplývajúce z ust. § 39 ods. 1 Tr.zák.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má obžalovaný za to, že v jeho prípade boli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu, a preto obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd podľa § 321 ods.1 písm. e) Tr.por. napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a sám vo veci rozhodol, prípadne aby vrátil vec na rozhodnutie okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.“

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadrila Okresná prokuratúra Bratislava III písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 11.4.2018 s tým, že navrhla odvolanie zamietnuť podľa § 319 Tr.por. Plne sa stotožňuje s výrokom súdu o treste, ktorý bol obžalovanému uložený na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 Tr.zák., keďže opätovne spáchal zločin. Nie je povinnosťou súdu automaticky u každého obvineného, ktorý učiní pred súdom vyhlásenie o vine, upravovať dolnú hranicu trestu, t.j. znižovať trest o jednu tretinu. To isté platí aj pri uzatváraní dohody o vine a treste, kedy nie je povinnosťou prokurátora, resp. súdu automaticky obvinenému navrhovať a následne schvaľovať uloženie trestu zníženého o jednu tretinu.

Spis bol prvostupňovým súdom predložený na rozhodnutie o odvolaní dňa 20.4.2018.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomnému vyjadreniu okresnej prokuratúry, súhlasí s rozsudkom prvostupňového súdu a navrhuje odvolanie zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného odvolania a jeho dôvodov. Chce poukázať na to, že obžalovaný sa k tomuto skutku priznal hneď pri prvom výsluchu 28.11.2017 a nie až pred súdom. Navrhuje preto odvolaniu vyhovieť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že veľmi úprimne ľutuje spáchanie skutku, chce žiť už normálny život, sekať dobrotu a nechce pokračovať v žiadnej trestnej činnosti. Prosí o poslednú šancu do života, chce riadne žiť a pracovať. Odvolaniu podanému obhajcom v plnom rozsahu rozumie a žiada miernejší trest.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr.por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr.por. ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr.zák. súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 ods. 4 Tr.zák. v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Podľa § 48 ods. 2 Tr.zák. súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- a) s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) so stredným stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 212 ods. 2 Tr.zák. rovnako ako v odseku 1 (odňatím slobody až na dva roky) sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a

- a) čin spácha vlámaním,
- b) bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia,
- c) čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,
- d) takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom,
- e) čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spolplatneniu na základe osobitného predpisu, alebo
- f) bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

Podľa § 212 ods. 4 Tr.zák. odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%2523212'&ucin-k-dni='30.12.9999'> alebo <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%2523212'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na mieste poživajúcom pietu alebo všeobecnú úctu alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu,
- d) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu,
- e) tým, že taký čin zorganizuje, alebo
- f) na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. chránenou osobou sa rozumie osoba vyššieho veku.

Podľa § 127 ods. 3 Tr.zák. osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Odvolací súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por. Keďže skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil, podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

Zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním obžalovaného iba proti výroku o treste, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť len napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a to vzhľadom ku skutočnosti, že v ustanovení § 317 ods. 1 Tr.por. je obsiahnutý obmedzený revízny princíp a odvolací súd preskúmava len ten výrok rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním a správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a na iné chyby by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo nebolo zistené. Keďže v prejednávanej veci bol napadnutý iba výrok o treste, pričom ostatné výroky rozsudku prvostupňového súdu neboli odvolaním napadnuté, odvolací súd bude ďalej prioritne rozoberať tento výrok. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, čo vyplýva z nasledujúcich skutočností.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovanému, obhajcovi a poškodeným bola riadne doručená obžaloba (zo spisu nevyplyva, že bola doručovaná aj výzva na vykonanie dôkazov podľa § 240 ods. 3, ods. 4 Tr.por.), pričom tieto osoby a prokurátor boli aj riadne predvolaní resp. upovedomení o termíne hlavného pojednávania. Hlavné pojednávanie bolo vykonané v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný po príslušnom poučení vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne sa obžalovaný kladne vyjadril k súdom zisťovaným skutočnostiam v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr.por. a súd prijal vyhlásenia obžalovaného o jeho vine a vyhlásil, že dokazovanie súvisiace s priznaným skutkom nevykoná a vykoná iba dôkazy ohľadom výroku o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení. Následne bol na hlavnom pojednávaní prečítaný odpis registra trestov obžalovaného, procesné strany nemali návrhy na doplnenie

dokazovania a po záverečných rečiach a poslednom slove bol vyhlásený rozsudok v znení uvedenom na začiatku tohto odôvodnenia.

Odvolací súd uvádza, že správne postupoval prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, keďže takému vyhláseniu zodpovedali aj vykonané dôkazy v prípravnom konaní a bolo nepochybné, že sa stal skutok uvedený v obžalobe (obidva čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu), tento napĺňa všetky zákonné znaky pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), písm. f), ods. 4 písm. f) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. a spáchal ho obžalovaný, ktorý bol v súlade so zákonom uznaný vinným z jeho spáchania.

K odvolaním napadnutému výroku o treste odvolací súd uvádza nasledujúce skutočnosti.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov. Na jednej strane má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti tak, že páchateľovi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, na druhej strane má uložený trest vytvoriť podmienky na výchovu páchateľa k tomu, aby viedol riadny život, pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou (§ 34 ods. 1 Tr.zák.). Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom trest by mal postihovať iba páchateľa tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby (34 ods. 3, ods. 4 Tr.zák.).

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Jednotlivé trestné činy podľa zákonom ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a ods. 6 Tr.zák. páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy trestov možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody.

Trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 4 Tr.zák. je úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov (zákonom ustanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody v § 212 ods. 4 Tr.zák. je 3 až 10 rokov), t. j. ide o zločin (§ 11 ods. 1, ods. 2 Tr.zák.). Teda v prípade spáchania tohto trestného činu zákonodarca ustanovil s poukazom na už uvádzané ustanovenie § 34 ods. 6 Tr.zák., že súd musí povinne ukladať trest odňatia slobody, či už vo forme podmieneného odkladu jeho výkonu alebo ako nepodmienečný.

Prvostupňový súd uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia pri použití § 38 ods. 5 Tr.zák. a zistení jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr.zák.

Odvolací súd musí konštatovať, že pri takto uloženom treste obžalovanému došlo zo strany prvostupňového súdu napadnutým rozsudkom jednak k porušeniu ustanovenia Trestného zákona, jednak je uložený trest neprimeraný, čo zakladalo dôvody zrušenia rozsudku prvostupňového súdu podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Tr.por.

Z pohľadu zisťovania poľahčujúcich a priťažujúcich okolností odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd správne u obžalovaného zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr.zák., teda že sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, keďže sa takto obžalovaný v konaní opakovane vyjadril vo svojich výpovediach.

Prvostupňový súd v prípade určenia poľahčujúcich okolností však pochybil v tom, že obžalovanému nepriznal aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr.zák., teda že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že zo spisu

vyplýva, že obžalovaný ešte pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia ako zadržaný podozrivý (odhladnuc od toho, že už predtým aj pri poskytnutí informácie podľa § 17a zákona NR SR č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov) podrobne opísal jednotlivé skutkové okolnosti, t. j. ako spáchal skutok (oba čiastkové útoky). Žiadny iný svedok okrem samotných poškodených nebol v konaní zistený a vypočutý, pričom z výpovedí poškodených vyplýva, že títo by obžalovaného nedokázali opoznať, resp. jeden z poškodených iba za predpokladu, že by bol obžalovaný oblečený v tom istom ako v čase skutku. Z uvedeného vyplýva, že obžalovaný svojimi vyjadreniami v prípravnom konaní a svojou aktívnou účasťou relevantným spôsobom napomáhal objasňovaniu trestnej činnosti už v prípravnom konaní, a preto s poukazom na ustálenú súdnu prax bolo v takom prípade nutné priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr.zák., a to aj popri poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr.zák. (primerane k tomu R 44/2017).

Prvostupňový súd u obžalovaného nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť, resp. túto výslovne nevyjadril vo výroku o treste, hoci bol obžalovaný pred spáchaním trestného činu odsúdený, a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 1T/53/2013 zo dňa 24.9.2013, právoplatným dňa 25.9.2013, pre spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr.zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 1PP/15/2016-19 zo dňa 29.2.2016, právoplatným 29.2.2016, s určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky (odvolací súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie oboznámením tohto spisu, ktorý si vyžiadal), pričom prejednáváná trestná činnosť bola obžalovaným spáchaná v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Teda obžalovanému mala byť určená a vo výroku o treste vyjadrená aj priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr.zák. (bol už za trestný čin odsúdený). Toto pochybenie prvostupňového súdu však muselo zostať iba ako konštatovanie odvolacieho súdu v akademickej rovine, keďže odvolanie podal iba obžalovaný a v takom prípade podľa § 322 ods. 3 Tr.por. nie je možné zmeniť rozsudok v neprospech obžalovaného (zákaz reformatio in peius), a teda odvolací súd nemohol vo výroku svojho rozhodnutia túto priťažujúcu okolnosť uviesť.

U obžalovaného bolo nutné upraviť zákonom ustanovenú trestnú sadzbu nielen podľa § 38 ods. 5 Tr.zák. spôsobom uvedeným v § 38 ods. 8 Tr.zák. v dôsledku opätovného spáchania zločinu ako to urobil v napadnutom rozsudku prvostupňový súd (zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby), ale keďže u obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, aj podľa § 38 ods. 3 Tr.zák., podľa ktorého ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Uvedené pochybenie prvostupňového súdu a neuvedenie ustanovenia § 38 ods. 3 Tr.zák. vo výroku o treste napravil v tomto rozhodnutí odvolací súd tým, že toto ustanovenie expressis verbis vo výroku o treste vyjadril.

Odvolací súd teda po správnej úprave zákonom ustanovenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody v § 212 ods. 4 Tr.zák. (3 až 10 rokov) podľa § 38 ods. 3, ods. 5 Tr.zák. spôsobom uvedeným v § 38 ods. 8 Tr.zák. ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v upravenej trestnej sadzbe 6 rokov a 6 mesiacov až 7 rokov a 8 mesiacov.

V osobe obžalovaného ide o osobu, ktorá bola doteraz súdne trestaná v Slovenskej republike jedenkrát ako vyplýva z vyššie uvedeného (Okresný súd Bratislava I sp.zn. 1T/53/2013), ostatné dva záznamy v odpise registra trestov sú odsúdenia súdmi v Českej republike z rokov 2006 a 2007), podľa údajov v spise je z hľadiska osobných a rodinných pomerov osobou slobodnou, bezdetnou a nezamestnanou. Obžalovaný v konaní uvádzal, že skutok spáchal z dôvodu, že bol v zlej finančnej situácii a nemal finančné prostriedky na živobytie. Pokiaľ ide o formu zavinenia, obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr.zák., keďže chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť resp. ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, a to záujem spoločnosti na ochrane vlastníckeho práva.

Z pohľadu druhu trestu je odvolací súd toho názoru, že vzhľadom na tie skutočnosti, že obžalovaný spáchal zločin v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za zločin, nebolo možné z pohľadu účelu trestu obžalovanému uložiť iný druh trestu ako nepodmienečný trest odňatia slobody.

Z pohľadu výmery trestu sa odvolací súd nestotožnil s vyjadrením prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku, že u obžalovaného nebolo možné mimoriadne znížiť trest odňatia slobody. Podľa stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27.6.2017 (R 44/2017) ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr.por. (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny dokonca bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Z odôvodnenia tohto stanoviska vyplýva, že dôvodom použitia analógie je podmienenosť mimoriadneho zníženia trestu oboma procesnými úpravami na rovnakom princípe, ktorý umožňuje obžalovanému vzdať sa dokazovania na hlavnom pojednávaní. Kým v prípade dohody o vine a treste môže takto obvinený získať mimoriadne znížený trest už na základe samotnej dohody, ktorú v opačnom prípade nemusí uzavrieť (v prípade neschválenia dohody súdom sa obvinený vracia do štandardného režimu dokazovania viny v súdnom konaní), v prípade vyhlásenia o vine a jeho prijatia súdom nastanú účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Tr.por. To znamená neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a obmedzenie opravného prostriedku v tomto rozsahu na dovolanie pre závažné porušenie práva na obhajobu, čo bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) mal možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Dokonca, keďže ide o uznanie viny bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste, možnosť mimoriadne znížiť trest je tu ešte dôvodnejšia. Ide o procesnú logiku vzdania sa práva na súdne konanie, v rámci ktorej je vhodné a vecne správne umožniť mimoriadne zmiernenie trestu.

Odvolací súd poukazujúc na uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Tpj 55/2016 má za to, že v prejednávanej veci boli u obžalovaného splnené všetky dotknuté podmienky na mimoriadne zníženie trestu analogickým použitím ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., keďže obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por. k obžalobe, že je vinný a zároveň prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní také vyhlásenie obžalovaného prijal. Predmetný postup pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa uvedeného stanoviska nie je obligatórny, ale fakultatívny (obžalovaný nemá právny nárok na taký postup) a súd by mal v tejto súvislosti zohľadniť najmä účel trestu ustanovený Trestným zákonom, a teda či z pohľadu účelu trestu je nevyhnutné takým spôsobom postupovať, t.j. ukladať trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Odvolací súd v prejednávanej veci zistil, že vzhľadom na skutkové okolnosti, keď v prvom prípade obžalovaný poškodenej vybral z peňaženky hotovosť vo výške 15 eur a v druhom prípade obžalovaný odcudzil poškodenému hotovosť vo výške 75 eur, t.j. obidvom poškodeným bola spôsobená spolu škoda v sume 90 eur, je uloženie v napadnutom rozsudku nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov obžalovanému trestom zjavne neprimeraným. Uvedený záver o neprimeranosti uloženého trestu v napadnutom rozsudku vzhľadom na výšku spôsobenej škody je podľa odvolacieho súdu opodstatnený napriek tomu resp. aj po zohľadnení tých skutočností, že skutok bol vykonaný na vyše 85 - ročných poškodených (teda na chránenej osobe - osobe vyššieho veku, ktorou sa rozumie podľa § 127 ods. 3 Tr.zák. osoba staršia ako 60 rokov) a že obžalovaný už bol v minulosti odsúdený za spáchanie zločinu a trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Odvolací súd je toho názoru, že účelu trestu zodpovedá uloženie trestu odňatia slobody zníženého takmer o tretinu pod dolnú hranicu upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody pri analogickom použití § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., a to vo výmere 4 roky a 6 mesiacov (teda znížený o 2 roky pod dolnú hranicu upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody- k tomu primerane R 32/2009) a odvolací súd neznížil trest o celú tretinu iba z dôvodu zohľadnenia tej skutočnosti, že obžalovaný bol pred spáchaním skutku už odsúdený za závažnú trestnú činnosť na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Takto uložený trest je vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, trestom dostatočným a spravodlivým, naplňujúcim účel trestu z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie.

V súlade so zákonom bol v napadnutom rozsudku výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za spáchanie úmyselného trestného činu (ako už bolo uvedené v roku 2016 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr.zák.), a preto v otázke zaradenia obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody (vonkajšia diferenciácia) odvolací súd rozhodol v tomto rozhodnutí rovnakým spôsobom ako prvostupňový súd.

Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou obžalovaného, že v jeho prípade boli splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu vyplývajúce z § 39 ods. 1 Tr.zák., pričom však žiadne konkrétne skutočnosti k tomu neuviedol s výnimkou poukázania na to, že prokurátor s obžalovaným bezdôvodne neuzavrel dohodu o vine a treste, hoci boli splnené zákonné podmienky pre jej uzavretie.

Podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Odvolací súd uvádza, že na účely mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. sa - okolnosťami prípadu rozumejú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu vrátane možnosti nápravy obžalovaného; mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť jednak okolnosťami, ktoré sú znakom skutkovej podstaty dotknutého trestného činu, pokiaľ ich význam resp. intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov, jednak okolnosťami, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu, - pomery páchatel'a týkajú jeho osobnostného hodnotenia a ide o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citelný; z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citelnejšie ako iní páchatelia a v podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste.

Odvolací súd v prípade obžalovaného nezistil také okolnosti prípadu alebo pomery obžalovaného, ktoré by mohli byť posúdené na účely mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr.zák., pričom takou okolnosťou nie je tá samotná skutočnosť, že prokurátor s obžalovaným neuzavrel dohodu o vine a treste, hoci boli splnené zákonné podmienky na také konanie, keďže uvedené môže byť zohľadnené len analogickým použitím ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., podľa ktorých môže súd v takom prípade postupovať.

Zhrnutím odvolací súd uvádza, že pochybenia prvostupňového súdu pri ukladaní trestu obžalovanému mali za následok zrušenie napadnutého rozsudku v tomto výroku a rozhodnutie o tom rozsudkom odvolacím súdom, keďže nové rozhodnutie bolo možné urobiť na podklade skutkového stavu správne zisteného v napadnutom rozsudku, resp. doplneného dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V ostatných výrokoch zostal napadnutý rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.